Ontwerp-omgevingsvergunning voor het realiseren van zonnepark Broekheurne

Nota Samenvatting en beantwoording zienswijze

Geanonimiseerde versie

Gemeente Enschede
Afdeling Vergunnen
Mei 2025

NOTA SAMENVATTING EN BEANTWOORDING ZIENSWIJZEN

Aanvragen omgevingsvergunning voor het realiseren van zonnepark Broekheurne (kenmerknummers Z2024010200022 en Z2024010200023)

De twee aangevraagde omgevingsvergunningen voorzien in de realisatie van een zonnepark met twee energieopslagsystemen voor de duur van 25 jaar. Het zonnepark is gelegen tussen de Usselermarkeweg, Usselerveenweg Riethermsteeg en Ontginningsweg

De ontwerp- omgevingsvergunningen hebben ter inzage gelegen van 13 maart 2025 tot en met 23 april 2025. Gedurende de inzagetermijn zijn twee zienswijzen ingediend.

De zienswijzen worden in deze nota samengevat en beantwoord.

De zienswijzen geven geen aanleiding voor het niet verlenen van de aangevraagde omgevingsvergunningen voor het zonnepark met energieopslagsystemen.

Samenvatting en beantwoording zienswijzen

Zienswijze 1

Samenvatting zienswijze:	Beantwoording
Het is bekend dat zonneparken laagfrequent geluid kunnen veroorzaken. Dit heeft een bewezen verstorend effect op fauna in de omgeving. Dit kan de biodiversiteit ernstig aantasten en het leefgebied van dieren verstoren. Verzoek is zorg te dragen voor een goede landschappelijke inpassing met waarborgen voor geluidsbeperking.	Er is nauwelijks sprake van enige verstorende effecten door geluid. Bij dit project wordt de focus gelegd op het verbeteren van de ecologie op het terrein waar de zonnepanelen komen. Zo krijgt de soortenrijkdom in het gebied juist een boost. Veel soorten zijn in staat om zich aan te passen aan nieuwe omstandigheden en daarnaast blijven er soortgelijke percelen (landbouwgrond) aanwezig in de omgeving. Het zonnepark biedt een kans voor nieuwe soorten om zich ook in dit gebied te vestigen.
De opslag van energie brengt extra risico's met zich mee. Door rookontwikkeling of branduitbreiding kan schade aan het milieu ontstaan en is er risico voor omwonenden. Verzoek is extra aandacht voor een veilige inpassing van de accu's en transparantie over de brandveiligheidsmaatregelen.	Het zonnepark is voor advies voorgelegd aan Brandweer Twente. De inrichting van het zonnepark voldoet aan de eisen van de brandweer. Zo wordt voor de bereikbaarheid van de brandweer een onderhoudspad rondom het zonnepark aangelegd en is er rekening gehouden met een maximale inzetdiepte van 60 meter. Naast elk energieopslagsysteem (EOS) wordt een put geboord om te voorzien in voldoende bluswater. De energieopslagsystemen moeten voldoen aan de richtlijn PGS 37-1. In paragraaf 4.10 van de ruimtelijke onderbouwing wordt ingegaan op de brandveiligheid en de eisen van de brandweer.

	Er worden maatwerkvoorschriften vastgesteld om de veiligheidsmaatregelen te borgen.
Het zonnepark ligt circa 1,5 meter hoger dan onze woning/gronden. Hierdoor neemt het risico op wateroverlast en overstromingen toe. Dringend verzoek is het effect op de waterhuishouding nauwkeurig te onderzoeken en passende compenserende maatregelen te nemen.	Hemelwater dat valt op nieuw aangelegd (half)verhard oppervlak wordt niet ingezameld, maar infiltreert ter plaatse. Er is geen sprake van versnelde afvoer van hemelwater. Omdat geen versnelde afvoer van hemelwater plaatsvindt neemt het risico op wateroverlast niet toe. Zie ook paragraaf 4.6 Water van de ruimtelijke onderbouwing.

Zienswijze 2

Samenvatting zienswijze:	Beantwoording
In de bekendmaking is niet vermeld dat de Crisis- en herstelwet van toepassing is.	In de bekendmaking in het Gemeenteblad is inderdaad niet vermeld dat de Crisis- en herstelwet van toepassing is. Dit staat wel in de advertentie in het weekblad HuisaanHuis en in het ontwerpbesluit. Omdat de Crisis- en herstelwet van toepassing is moeten beroepsgronden in het beroepschrift worden opgenomen en kunnen die niet later worden aangevuld. Voor het indienen van een zienswijze is dit echter niet van belang.
Het project voldoet niet aan het provinciale beleid voor zonneparken. De provincie heeft haar beleid in 2023 aangescherpt. De stukken behorende bij de aanvraag zijn grotendeels eind 2024 gereed gekomen. In artikel 4.106 van de omgevingsverordening van de provincie staat dat een omgevingsplan de zelfstandige opstelling van zonnepanelen kan toestaan voor zover het gaat om concrete initiatieven waarvoor het bevoegd gezag voor 13 oktober 2023 met een positief principebesluit schriftelijk verklaard heeft dat medewerking zal worden	De twee aanvragen om een omgevingsvergunning voor het zonnepark Broekheurne zijn ingediend op 22 december 2023. Dit is voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024. In artikel 4.3 van de Invoeringswet Omgevingsrecht is bepaald dat als voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet *een aanvraag om een besluit* is ingediend het oude recht van toepassing blijft. Dit betekent dat de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) van toepassing is op de aanvragen en niet de Omgevingswet. En dat de 'oude' Provinciale verordening zoals gold op 22 december 2023 ("Omgevingsverordening Overijssel 2017") van toepassing is en niet de nu geldende "Omgevingsverordening Overijssel" waar het door indiener van de zienswijze aangehaalde artikel in staat.

aan het initiatief en mits verzekerd is dat het project uiterlijk 1 januari 2030 gerealiseerd zal zijn. Er zijn twee aanvragen voor een omgevingsvergunning ingediend in plaats van het omgevingsplan waarover in de omgevingsverordening wordt gesproken. Het initiatief is daarom niet in de juiste vorm ingediend. Verder wordt er niet gerefereerd aan een positief principebesluit en is niet geborgd dat het project uiterlijk 1 januari 2030 gereed zal zijn.	Aangezien de Omgevingsverordening Overijssel niet van toepassing is op de aanvraag, hoeft ook niet getoetst te worden aan de bepalingen uit de omgevingsverordening waaraan in de zienswijze wordt gerefereerd.
In de ruimtelijke onderbouwing is onvoldoende uitgewerkt dat wordt voldaan aan trede 2 (het combineren van verschillende gebiedsopgaven) van de Handreiking kwaliteitsimpuls zonnevelden.	In de ruimtelijke onderbouwing wordt in hoofdstuk 3.2 ingegaan op de Handreiking kwaliteitsimpuls zonnevelden van de provincie. Hierbij wordt o.a. verwezen naar het doorlopen gebiedsproces (paragraaf 3.4.5 van de onderbouwing) en is aangegeven dat uit de ruimtelijke onderbouwing blijkt op welke manier invulling wordt gegeven aan de principes van de handreiking. Hiermee is voldoende uitwerking gegeven aan hoe het zonnepark zich verhoudt tot de Handreiking zonnevelden.
Er is geen rekening gehouden met de belangen van cliënten. Zij zijn afhankelijk van de inkomsten van de groepsaccommodatie. Voor de groepsaccommodatie wordt vaak gekozen vanwege het groene en open weidse karakter van het landschap. Met de komst van het zonnepark zien cliënten geen toekomst meer voor de groepsaccommodatie.	Voor de woning en groepsaccommodatie op het perceel Riethermsteeg 140 heeft het zonnepark impact: het perceel grenst aan de achterzijde en zijkanten aan het zonnepark. In het Inrichtings- en beheerplan is daar zorgvuldig naar gekeken teneinde de effecten zo veel mogelijk te beperken. De zonnepanelen worden geplaatst op enige afstand van het perceel. De ruimte tussen de panelen en het perceel wordt zo groen mogelijk ingericht door onder andere bloem- en kruidenrijk grasland, een landschappelijke haag langs het hekwerk en de aanleg van een aarden grondwal, welke wordt ingeplant met bomen en struiken, deels wintergroen. De zonnepanelen worden door de landschappelijke inpassing zo zoveel mogelijk aan het zicht onttrokken.
Het gebied heeft een hoge landschappelijke kwaliteit en is niet geschikt voor de beoogde	Het zonneveld is gelegen in een jong ontginningen landschap met een basis kwaliteit. Hierin is de strategie volgens de Visie landelijk gebied;

ontwikkeling. Openheid en zichtlijnen dienen behouden te blijven.	‘transformeren’. Dit wil zeggen dat de oude landschappelijke identiteit niet leidend is, maar een nieuw landschap gevormd kan worden. Voor de landschappelijke inpassing is een Inpassing- en beheerplan (zie bijlage Inrichtingsplan Beheerplan) opgesteld. De hoofdvorm van het energiepark volgt de huidige verkaveling en versterkt de lange lijnen van het typische ontginningenlandschap. Het park wordt omzoomd door groenstructuren die de productievelden uit het zicht onttrekken, maar ook de verbindingen voor dieren versterken. De Usselerstroom ligt centraal in het plangebied en krijgt een bredere zone met laagtes die bij hoogwater kunnen vollopen en waar oevervegetatie zich kan ontwikkelen. De toegepaste beplantingen bestaan uit inheems plantmateriaal die passen in de omgeving en het leefgebied en leveren daarmee een bijdrage aan het vergroten van het leefgebied van verschillende doelsoorten uit het natuur- en landschapsplan.
Het bestemmingsplan “Buitengebied zonnepanelen” is ook van toepassing. Op grond hiervan zijn zonneparken niet toegestaan maar gaat het juist om kleinschalige ontwikkelingen.	Met het bestemmingsplan “Buitengebied-zonnepanelen” wordt het voor agrarische bedrijven en particulieren in het buitengebied mogelijk gemaakt zonnepanelen in een veldopstelling te realiseren voor eigen gebruik met een maximale oppervlakte van 150 m2 respectievelijk 100 m2. Dit omdat het bijvoorbeeld niet altijd mogelijk is om op daken zonnepanelen te plaatsen en in het buitengebied voldoende ruimte is. Het bestemmingsplan “Buitengebied-zonnepanelen” ziet dus niet op zonne-energie voor algemeen gebruik en is dan ook niet relevant als eventueel kader voor het wel of niet meewerken aan dergelijke ontwikkelingen.
Door de realisatie van het zonnepark neemt de kans op verstoring van het elektriciteitsnet onaanvaardbaar toe. Nu al moeten zonne- en windparken worden stilgelegd om storing te voorkomen, zie artikel Financieel dagblad	Zonne- en windparken kunnen worden afgeschakeld op momenten dat er een overaanbod is van energie zodat het elektriciteitsnetwerk wordt ontlast. Dat op momenten het zonnepark wordt afgeschakeld is geen reden om niet mee te werken aan nieuwe initiatieven voor hernieuwbare energie. De verantwoordelijkheid voor de stabiliteit van het elektriciteitsnetwerk ligt bij de netbeheerder. De netbeheerder kan met initiatiefnemers

	aanvullende afspraken maken voor de stabiliteit van het netwerk. Het zonnepark voorziet in twee energieopslagsystemen zodat energie kan worden opgeslagen.
Er moet eerst gebruik worden gemaakt van het stedelijk gebied om zonnepanelen te plaatsen en pas wanneer dit tekortschiet zijn zonneparken een mogelijkheid.	Enschede kiest er voor om ook in het landelijk gebied de aanleg van zonnevelden toe te staan. Daarbij is van belang dat de behoefte aan (hernieuwbare) elektriciteit groot is en dat zonnepanelen op daken en op bedrijventerreinen maar voor een deel in die behoefte kunnen voorzien. Zie voor dit punt ook paragraaf 3.2.3 van de ruimtelijke onderbouwing. Het zonnepark voldoet aan de Energievisie en de Beleidsregels voor zonne-energie van de gemeente.
Cliënten zijn niet of uiterst laat bij de procedure betrokken en dat veelal op eigen initiatief.	Omwonenden zijn betrokken bij het zonnepark via het gebiedsproces Broekheurne en via het door aanvragers gevoerde participatieproces (zie het Communicatie- en participatieplan). Vanaf de start is er door gemeente en door aanvragers regelmatig contact gezocht met indieners van de zienswijze en zijn zij geïnformeerd en is gevraagd om mee te denken. Indieners van de zienswijze hebben ervoor gekozen om niet actief deel te nemen aan gesprekken/het participatieproces omdat zij zich niet kunnen vinden in het realiseren van het zonnepark. Wel is afgesproken dat zij op de hoogte worden gehouden door aanvragers van het zonnepark.
Er is niet de meest recente versie van de Aerius calculator gebruikt voor het berekenen van de stikstofdepositie.	Voor het berekenen van de stikstofdepositie is de Aerius calculator versie oktober 2024 gebruikt. Er is afgelopen april een nieuwe versie van de Aerus calculator (2024.2) verschenen. De Aerius calculator 2024.2 biedt echter geen nieuwe functionaliteiten en leidt niet tot andere rekenresultaten. De berekeningen zijn onderdeel van de aanvraag en ruimtelijke onderbouwing.